

opbracht. Dit was dan ook waarschijnlijk de reden, dat hij te zijner huize een school had. Die werd echter niet gehouden door hem maar door zijne vrouw, die vóór haar huwelijk met die school den kost had gewonnen, en om de oude bekendheid te behouden, haar eigen naam op de deur had laten staan, wat ook de kosten van overschrijden uitwou.

Mischien denkt ge, dat er in het huis behalve een koster en een onderwijzer ook nog een kok woonde, die uit „braayen“ ging. Maar zoo was 't niet, braayen wilde eenvoudig zeggen: breien. Ook die kunst werd hier onderwezen. En als ik u nu nog zeg, dat de koster, behalve de kerk ook nog verschillende heeren, als oppasser, diende en voor verscheiden baantjes „disponibel“ was, dan zult gij wel begrijpen, dat de lieden die hier woonden niet lui maar ook niet rijk waren.

Nu dat gebeurt meer menschen en 't is een groot geluk, dat vrede, rust en rijkdom niet daarvan afhangen of men veel bezit. Wie heeft wat hij behoeft aan trevreden en dankbaar zijn, vooral zoo hij nog iets mee kan deelen aan die nood heeft. Geef de Heere God nog meer, dan behoeven we dat niet als iets te beschouwen, dat eigenlijk maar last en gevaar brengt, maar als een toevertrouwd goed, waarvan eens rekenschap zal moeten afgelegd worden.

Armoede is op zich zelf altijd iets droevigs en maakt iemand ook evenmin inwendig beter als de rijkdom hem slechter maakt. Alleen is bij de laatste het gevaar voor afwijken van den Heere God grooter. Daarom spreekt de Heere Christus van de verleiding des rijkdoms, en waarschuwt de apostel tegen het vallen in den strik van het rijk willen worden. Maar overigens leert ons de Schrift rijkdom noch armoede, maar 't brood onzes bescheiden deels te vragen, en geeft God meer, dat evenzeer dankbaar te gebruiken als bij gebrek tot Hem om vervulling te gaan.

Nu zijn er in de wereld dravers, loopers en kruipers, gelijk ik eens hoorde zeggen, en dat is vooral toepasselijk op de menschen, wat hun vooruitgang in het tijdelijke betreft. Enkel komen snel vooruit, anderen gaan bedaar voort, maar ook velen brengen 't met alle moeite nooit heel ver. Zij blijven altijd in moede en zorg en zijn als de slak, die niet zoo goed haar best deed als 't paard, en toch het altijd verloor bij 't hardloopen. En hoe lieflijk en troostrijk 't nu ook mag zijn, zijn best gedaan te hebben, aangenaam voor wie het treft is zulk een slakkenlot niet. Dat ontwaart al deze en en gene op school, en in de groote school des levens ondervindt men het nog meer.

AAN VRAGERS.

Onze lezer V. vraagt of men *galerij* of *ganerij* moet zeggen.

Het is zeker vreemd, dat de meeste menschen noch het een noch het ander zeggen, maar uit spreken *galerij*. Zoo schreef het ook onze vaderen, wat echter niet veel bewijst, wijl men het oudtijds met de spelling zoo nauw niet nam.

Zeker is dat het vreemde woord, waar *galerij* een verbastering van is, 'tzelfde bedoeld als het Nederlandsche *ganerij*.

Het is dus ver van onmogelijk, dat de beide woorden om zoo te zeggen in elkaar zijn geloopen, en het eene een verbastering is van het andere. Het vreemde woord zal wel het oudste zijn, doch zoo als de zaak thans staat, zou ik raden *ganerij* te schrijven, als men de verheven plaatsen in de kerk bedoelt of elders. *Galerij* toch heeft nog verschillende andere beteekenissen.

Een tweede vraag — niet van denzelfden inzonder — herinnert mij aan een geschied, dat ik eens als jongen bijwoonde, tusschen twee dergelijken. De een zei dat *Goore* een man, de ander dat het een eiland was. Ten slotte kregen allebei gelijk. Zoo gaat het ook de vrienden, die het oneens zijn of de zaak groot of klein is. De een toch zegt, dat men zoo'n diert in een goudvischkom kan hebben, de ander dat het zoo groot is als een haai.

De waarheid nu is, dat beide gelijk hebben. Wat de jongens een „zoekat“ noemen is eigenlijk een schelp, is zoo groot als eens mans vuist en dikwijls ook veel kleiner. Men vindt ze veel op de kust. Maar de eigenlijke zoekat is niet anders dan de *Inktvisch*, en daarvan heeft men soorten die monsterachtig groot zijn en ontzettend sterk. De gewone inktvischen zijn trouwens toch reeds zowat een halve Ned. el lang.

HOOGENDIJK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

„DE DAG DES HEEREN“.

Openb. 1: 10a.

't Is jammer, dat onder zooveelen, wien de bijbel en onze belijdenisschriften dierbaar zijn, er nog altijd menschen gevonden worden, die bij het lezen van bovengenoemde tekst uitsluitend aan den Zondag denken. In het beste geval geven zij evenwel toe, dat wij dienaangaande „geen volkomen zekerheid hebben“. Welnu — wij hebben wel „volkomen zekerheid“, dat in Openb. 1: 10, *gelijk overal elders in de Heilige Schrift*, door „den dag des Heeren“ niet de Zondag, maar de tijd des oordeels bedoeld wordt, en dat het boek der Openbaringen aan JOHANNES op dien regel geene uitzondering maakt. Zoo lezen wij in Jeremia 46: 10: „Maar deze dag is de Heere, des HEEREN der heerschen, een dag der wrake, dat Hij zich wreke van zijne wederpartijders, en het zwaard zal vreten, en verazalden en dronken worden van hun bloed; want de Heere HEERE der heerschen heeft een slachtoffer in het land van het noorden, aan de rivier Frath“. Nu zal toch zeker niemand, die door „den dag des Heeren“ den Zondag verstaat, durven zeggen, dat hier geprofeet wordt, hoe de koning van Babel juist op een Zondag de Egyptenaars verslaan zou, Joël 1: 15: „Ach, die dag! want de dag des HEEREN is nabij, en zal als een verwoesting komen van den Almachtige“. Wordt hier de Zondag bedoeld? En zou het geen gruwelijke spottennij zijn, in Joël 3: 14 en 15, waar de profet spreekt van de verschrikkelijke gebeurtenissen, die aan het einde der tegenwoordige bedeeeling zullen plaats hebben, aan den Zondag te denken? Wij lezen daar: „Menigten, menigten in het dal des dorstwegens; want de dag des HEEREN is nabij, in het dal des dorstwegens. De zon en maan zijn zwart geworden, en de sterren hebben haren glans ingetrokken.“ Van dienzelfde tijd spreekt ook Zach. 14: 1: „Zie, de dag komt den HEERE, dat uw roef zal uitgedoeld worden in het midden van u, o Jeruzalem!“ Hier wordt de tijd des oordeels bedoeld en niet de Zondag. Om echter die tekst goed te verstaan, moet men aandachtig Zach. 12—14 in hun geheel lezen.

Ook de profet MALACHI noemt in hoofd, stuk 4: 5 „den dag des Heeren“ den tijd des oordeels, als hij schrijft: „Ziet, ik zende allen den profet ELIA“ (een der twee getuigen uit

Openbaringen 11) „eer dat die groote en die vreeselijke dag des HEEREN komen zal.“ Zou het niet dwaas en zondig zijn, hier aan den Zondag te denken?

In het Nieuwe testament is het niet anders: natuurlijk! want een Geest spreekt in de gansche Heilige Schrift. Zoo wordt in Luk. 17: 24 „de dag des Heeren“ „de dag van den Zoon des menschen“ genoemd. „Want gelijk de bliksem, die van het ene einde onder den hemel bliksemt, tot het andere einde onder den hemel schijnt, alzoo zal ook de Zoon des menschen wezen in zijnen dag.“ Ook de apostel PAULUS noemt den tijd des oordeels „den dag des Heeren“, ook wel „den dag van JESUS CHRISTUS“, bijv. in 1 Cor. 1: 8, en 5: 5; Fil. 1: 6 en 10; 2: 16 en in 2 Thess. 2: 2. In 1 Thess. 5: 2 schrijft hij: „Gij weet zelve zeer wel, dat de dag des Heeren alzo zal komen, gelijk een dief in den nacht“. Zal nu de Zondag komen als „een dief in den nacht“, of de dag des oordeels? In 2 Petr. 3: 10 lezen wij dezelfde woorden met de bijvoeging: „in welken de hemelen met een gedruisch zullen voorbijgaan, en de elementen branden zullen en vergaan, en de aarde en de werken, die daarin zijn, zullen verbranden.“ Ten overvloede blijkt uit 2 Petr. 2: 9 en 3: 7, dat de apostel hier „den dag des oordeels“ bedoelt. Ook de apostel JOHANNES spreekt in 1 Joh. 4: 17 van „den dag des oordeels“. Met welk recht nu mag op een plaats in de Heilige Schrift, nl. in Openb. 1: 10a door „den dag des Heeren“ den Zondag verstaan worden? Is dat geen willekeur? Is dat geen te kort doen aan de hooge, heerlijke betekenis van dat schoone boek? Laten wij voorzichtig zijn, want indien iemand iets daarvan afdoet, „God zal zijn deel afdoen uit het boek des levens en uit de heilige stad, en uit hetgeen in dit boek geschreven is.“ Hoe hebben wij ons dan de betekenis van Openb. 1: 10a. voor te stellen? In het jaar 96, onder de regering van keizer DOMITIANUS was de apostel gebannen naar het kleine, rotsachtige, onherbergzame eiland Patmos, „om het woord Gods en de getuigenis van JESUS CHRISTUS“. Wat was natuurlijker, dan dat „de discipel, dien JESUS liefhad“, in die dagen van verdrukking en lijdaambheid verlangde naar de persoonlijke tegenwoordigheid en naar de door de engelen op den Olijfborg beloofde wederkomst des Heeren? Naar den zegepraal van het Godsrijk en naar de erfenis der Heiligen? Gelijk eenmaal EZECHIEL aan de Chebar „in den geest“ te Jeruzalem was; gelijk PAULUS „in den geest“ werd opgetrokken tot in den derden hemel, zoo werd JOHANNES „in den geest“ verplaatst in den dag des Heeren, d.i. de tijd des oordeels, de dag der openbaring van Jezus Christus heerlijkheid, de dag Zijner toekomst, wanneer Hij gericht zal houden over de Anti-christelijke wereld; als Hij het Godsrijk in al zijn glans zal doen komen, en met de opgewekte gemeente der eerstgeborenen de bruiloft des Lams zal vieren.

Wat nu aan den apostel, die op Patmos de vertegenwoordiger der geheele gemeente was, „in den geest op den dag des Heeren“ getoond werd en doorleefde, is de inhoud van het boek der Openbaring van JESUS CHRISTUS. „Ziet, Hij komt met de wolken en alle oog zal Hem zien, ook degenen, die Hem doorstoken hebben, en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven, ja, Amen!“

Laten wij toch de waarschuwingen en de vertroosting niet in den wind slaan, die onze liefdevolle Heiland in dat boek ons geeft! Er staat zoo duidelijk: „Zalig is hij, die leest en zijn zij, die hooren de woorden dezer profetie, en die bewaren, hetgeen in dezelve geschreven is; want de tijd is nabij!“ Ach, vele Christenen doen, alsof er stond: „Zalig is hij, die niet leest en niet hoort de woorden dezer profetie,“ en die er niet op letten willen, dat de ontzettende eindvervulling dier dingen voor de deur is. Tot driemaal toe waarschuwt onze Zaligmaker en Rechter op de laatste bladzijde der Heilige Schrift: „Zie, ik kom haastiglijk!“ en wederom: „De tijd is nabij!“ waarop de waardige apostel des Heeren aanbiddend en blijmoedig uitroept: „Amen, ja kom Heere Jezus!“ Dat zij zoo!

D. V.

Gerestoreerde Gezindheid.

Gerestoreerde Kerken.

BEROEKEN: Westerveld, T. Jongbloed, te Caabaard. — Middelland, L. S. Jongma, te Zaandam. — Winterswijk en Katwijk a/d Rijn, J. H. Donner Jr. — te Nieuwduin. — Munnekeziel, N. Diemers, cand. te Apeldoorn. — Wanswold, Meijering, te Nieuw-Pekela. — Wijckel-Balk, H. Thomas, te Purmerend. — Oud-Vosmeer, J. J. Koopmans, te Heidekruis. — Culemborg, Venstra, te St. Anna Parochie.

AANGENOMEN: Wommels B. G. P. Oberman, te Uijl.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEKEN: Wageningen, H. R. Boersma, te Nieuwolda. — Barchem, R. de Boer, cand. te Groeningen. — Puylijk en Leeuwen, A. Gelderman, te Bunschoten. — Muntendam, J. J. Eykman, te Gierveen. — Koortwijk en Elst (Utrecht), A. J. W. van Ingen, cand. te Utrecht. — Stavenisse, M. W. H. Weeda, cand. te Heinoord. — Gasselte, J. W. Poort, cand. te Leiden. — Sluierdrecht, J. de Visser, te Leerdam. — Den Ham en Terkaple, B. Zoeten, te Lopik. — Korendijk c. a., D. Meerburg, te Vreeswijk. — Sneek, J. de Kanter, te Zeelen.

AANGENOMEN: Grevenbicht, C. F. M. Deelman M.D., te Stadskanaal. — Jutfaas, J. Beereckamp, te Willemstad. — Mantgum, A. Nicolai, te Kollum c. a. — Bedankt: Appelscha, A. Troelstra, te Willemsdord. — Delfzijl, W. Hulsbergen, te Noordlaren c. a. — Waddingsveen, C. Bouthoorn, te Ede. — Herbaalun, R. Hazellhof, te Schalkuma c. a. — Scherpenisse, A. Dekker, te Nieuwpoort. — Groot-Ammer, C. J. Leemans, te Zetten. — Kuinre, C. Boerdendijk, te Rotterdam. — Annerveld, H. Obink, te Hoogersmilde. — Heteren, R. Jaarsma, te Balk. — Cadzand, C. C. A. A. van den Wijngaard, cand. te Utrecht. — Oude Niedorp en Zijdewind, R. Schaaf Fz., te Waperveen. — Bergambacht, J. Vonk, te Oldeboepersdorp. — Leksmond en Lakerveld, J. Weener, te Ter Aa.

Op 6 Sept. is door classe Arnhem na afgelegd praeparatoir examen met algemeene stemmen beroepbaar gesteld in de Geref. kerken, de heer R. van Reenen te Ede, cand. Theol. alst. Vrije Universiteit.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt beleefd verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, eindigende 30 Sept. e.k., ten bedrage van f. 1.20, per postwissel over te maken, welken men gelieve te adresseren aan De Administratie van „De Heraut“ Amsterdam.

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden. DE ADMINISTRATIE. Amsterdam, Sept. 1899.

Advertentiën.

Onzen hartelijken dank voor de vele blijken van belangstelling ondervonden gedurende de ongesteldheid en bij het overlijden van onzen dierbaren Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader den Heer K. KLAVER Sr.

Uit aller naam:
WED. K. KLAVER—
NIJHUIS.

Monnikendam, 22 September 1899.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

BREEBAART'S
ORGELHANDEL,
Damrak 22, Amsterdam.

VERSCHENEN:
Band aan het Woord.

ANTWOORD OP DE VRAAG:
Hoe is eene Universiteit aan het Woord van God te binden?

VOORGEDRAGEN OF DE
Meeting gehouden te Middelburg op
28 Juni 1899

DOOR
Dr. A. KUYPER.
Prijs f. 0.40.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
VOORHEEN
HÖVEKER & WORMSER

De Geref. Zondagsschool-vereeniging
JACHIN

steunt behoeftige Zondagsscholen met kalenders, kaartjes, tractaatjes en geldelijke bijdragen.

Is verschenen:

HET BOEK JOB.

VOOR DE GEMEENTE VERKLAARD

DOOR

W. B. RENKEMA,

Predikant te Rijnburg.

Met een inleiding van Dr. H. BAVINCK.

Prijs ingen. f. 2.25; geb. f. 2.75.

LEIDEN. **D. DONNER.**

VERSCHENEN:

DE POST-ACTA

OF

Nahandelingen van de Nationale Synode van Dordrecht

in 1618 en 1619 gehouden.

Naar den authentieke tekst in het Latijn en Nederlandsch uitgegeven en met toelichtingen voorzien enz.

Eene historische studie

DOOR

Dr. H. H. KUYPER.

PRIJS. . . . f. 6.—

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

BOEKHANDEL

VOORHEEN

HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria.

Levensverzekering-Bank „KOSMOS“

gevestigd te ZEIST (Prov. Utrecht).

Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 23 Februari 1862.

Directie: Jhr. F. H. VAN DE POLL en Jhr. F. VAN REENEN.

Volteekend Maatschappelijk Kapitaal f. 1,800,000.—

Ultimo December 1898 bedroegen:

Het verzekerd kapitaal..... f. 40,849,325.—

Het waarborgkapitaal..... f. 10,006,932.25

De uitbetaalde verzekeringen..... f. 9,713,122.03

(Het aandeel u de Winst voor verzekeringen van minstens f. 1000.— verzekerd Kapitaal bedroeg over 1898 10 pCt. der Jaarpremie, alst te keeren na twee-jaarig bestaan der verzekering.)

Verzekeringen van Kapitaal bij overlijden en bij leven.

Gemengde Verzekeringen. Uitsluitverzekeringen.

Communitievezekeringen. Studietoelagen.

Lijfrenten. Pensioenen.

volgens tarieven, welke naar de nieuwste gegevens berekend zijn.

Gunstige voorwaarden voor verblijf in Oost- en West-Indië en de Transvaal.

Prospectussen en Formulieren kosteloos verkrijgbaar ten Kantore der Maatschappij te Zeist; bij Heeren Inspecteurs en Heeren Agenten.

Van Amsterdam naar Pretoria.

ACHT MAANDEN IN ZUID-AFRIKA,

DOOR

J. A. WORMSER.

Met 30 platen en portretten.

Ingenaaid f. 1.90. — in fraaie stempelband f. 2.50.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

BOEKHANDEL

VOORHEEN

HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria.

JOHANNES KRAMER & Co.,
DAM 15-17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS
Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN
en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO 1/2 pCt. onder prolongatiekoers. Bedragen
tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

ENCYCLOPÆDIE
DER
Heilige Godgeleerdheid,
DOOR
Dr. A. KUYPER.

Drie Deelen, ingenaaid f. 16.75; in drie halfdeelen banden f. 21.25. (Losse banden per stuk f. 1.—).

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
VOORHEEN
HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering.
Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 729.

Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.

Commissarissen:
Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPE, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINGK VAN DER OYE.
Directoren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen
KAPITAAL en LIJFRENTE tot elk bedrag.

22, HEERENMARKT 22.
H. VAN DER LINDE,
AMSTERDAM.
Grootier in Teew, Email-
Izerw. en Buisch. Artik.

Voor afdeeling Gas-
gloeilicht „Excelsior“
systeem Seltens brand-
ers, kousjes enz. op
alle plaatsen solide
Agenten gevraagd.

Is verschenen:
HET BOEK JOB.

VOOR DE GEMEENTE VERKLAARD

DOOR

W. B. RENKEMA,

Predikant te Rijnburg.

Met een inleiding van Dr. H. BAVINCK.

Prijs ingen. f. 2.25; geb. f. 2.75.

LEIDEN. **D. DONNER.**

VERSCHENEN:

Varia Americana,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Prijs f. 1.25.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

BOEKHANDEL

VOORHEEN

HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria.

VERSCHENEN:

Varia Americana,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Prijs f. 1.25.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

BOEKHANDEL

VOORHEEN

HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria.

Dit blad wordt
Bijdragen van
dit blad betreft,
aan de ADMINIS-
tratie, die
kunnen voor het

„Dat ik nu

De dood is e
en onnatuurlijke
schelijke leven.
Wel is een
de natuur, als
doet wegsterven
blad is een eige
tinten van het loo
morte trekt aan.

Doch zoo is
in ons mensche
schenlijk kan ee
ven en een verho
doordat de span
ren het gelaat
zelfs dat schoor
nauwlijks begint
nielend werk, o
aan, maar stoot.

En toch heeft
dat zich oplossen
onreinheid, die d
aanrakking ervat
teedere zorg en
Wel brak bij
ging door, een
opkomt, om het
geven, en de aas
houden, maar v
het volk des He
eere der begrafen

Die begrafen
natuur past op h
demkunde leert,
Is, om wat uit-
zicht op te neme
de aarde, die or
God dien wonder
ontvangen van o
Stof zijt gij, e
keeren, is het o
en aan de aarde
en ze is er zoo
om die ontbinding
volendend.

Het volk, waar
fenis het rijkst,
was, woonde in
voor de levende
Necropolis, dat
den. En ook in
straten, en langs
slacht voor zijn
en in dat huis
gezet, gebalsemd,
omhuld met gesm
gezet in marmer
cophagen.

Nu nog kan r
onze musca vinde
dan drie duizend
heel, dat het is o
bijgezet.

Hierin sprak gel
ding der dooden,
zonde. Het was
zich aan het ont
binding te onttr
geloof in die almu
ging weer herstell
levend maakt, en
zijn, roept alsof ze

Maar toch had
overdreven zorge
zijde. Er sprak een
lijke in, een zich
van den dood.

Nu heeft God
Abraham, de gee
allen, die gelooven
van Egypte verke
oude volk van God
land vertoefde, en
zeker aan deze va
dijheid te danken,
onze dooden onder
eere bleef.

De eerste maal
van de zorge voor
hooren we dan oo
arch om een graf.

God had Abrah
Hij bezat de vrou
haar honderd-zeven-
toen kwam de ou
te beklagen en te
rouw kocht hij van
van Machpela voor

Sinds bleef het
bij Israël in eere,
ons van zonde en
harden dood inging,